

**Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ**

**Роль та місце правоохоронних органів
у розбудові демократичної правової держави**

**Матеріали
XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

26 березня 2020 року

УДК 351.74
Р68

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Роль та місце правоохоронних органів у розбудові демокра-
Р68 тичної правової держави: матеріали XII міжнар. наук.-практ.
інтернет-конф., м. Одеса, 26 березня 2020 р. Одеса: ОДУВС,
2020. 268 с.
УДК 351.74

*Теслюк І. О.,
к. ю. н., т. в. о. завідувача докторантури та аспірантури ОДУВС*

ФУНКЦІЇ МЕТОДУ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО МОНІТОРИНГУ

Проблема протидії злочинності завжди була і буде актуальною як в Україні так і поза її межами. Постійний пошук нових засобів та методів боротьби, у тому числі й попередження та запобігання кримінальним правопорушенням, зумовлений критично високим рівнем їх вчинення та, відповідно, низьким рівнем їх розслідування. Однак, удосконалення криміналістичного інструментарію на науковому рівні надасть можливість на практиці підвищити ефективність розслідування кримінальних правопорушень та запобігти поширенню нових видів злочинів.

Зокрема, одним із таких методів є криміналістичний моніторинг, який на нашу думку, дозволив би визначити основні проблемні питання низького рівня розслідування кримінальних правопорушень окремого типу чи специфічність вчинення типових злочинів у певному регіоні та у певний період часу. Криміналістичний моніторинг є допоміжним методом контролю за станом злочинності, який надає можливість вплинути

на його стан. Безпосередньо слідчому результати криміналістичного моніторингу надали б можливість сформувати інформаційну базу для подальшого швидкого розслідування кримінальних правопорушень.

Аналізуючи наукову літературу, помічаємо, що теоретичні дослідження методу криміналістичного моніторингу не досліджені на високому рівні, однак загальні аспекти висвітлено в наукових працях Цільмак О.М. [1], Комісарчука Р.В. [2] та інших.

Вважаємо, що *сутність методу криміналістичного моніторингу розкривається через основні його функції*, які мають різнобічний характер. Це допоможе слідчому спрямувати вектор пошуку нових способів розслідування злочинів, отже виділимо такі функції як:

аналітична – порівняння отриманої інформації з раніше отриманими даними відносно вчинених кримінальних правопорушень;

організаційна – визначення системи показників, встановлення періоду оцінювання об'єкта;

комунікаційна – передача інформації, яка відображає певний стан чи динаміку показників моніторингу, формування інформаційної бази;

діагностична – що полягає у скануванні та вивченні інформації у певному регіоні, протягом певного проміжку часу тощо;

експертна – яка виражається у здійсненні експертизи стану, форм та способів вчинення кримінальних правопорушень;

інформаційна – виявляється у систематичному отриманні зіставленої інформації щодо стану злочинності або даних, що необхідні для аналізу та прогнозування;

інтегративна – моніторинг є одним із системоутворюючих факторів, які забезпечують комплексну характеристику процесів;

пізнавальна – моніторингові дані визначають діагностичну ситуацію у тому випадку, коли не відомо які зміни відбулись;

функція підтримки дій – збір аргументів для визначення необхідності змін;

коригувальна – результати криміналістичного моніторингу дають змогу вносити зміни у подальшу діяльність;

конструктивна функція [2] – організоване і систематичне спостереження за об'єктом моніторингу в динаміці, спостереження за тим, як цей об'єкт трансформується в процесі його практичного втілення під впливом різних зовнішніх і внутрішніх чинників навколишньої дійсності. Результати цього спостереження, відповідно, й надають матеріал для подальшого аналізу та оцінки стану об'єкта моніторингу: наскільки він пристосований до практичної експлуатації, яких змін він зазнає під час такої експлуатації та чи необхідне його додаткове коригування [2].

Як зазначає Р.В. Комісарчук [2], функції аналізу, оцінки, прогнозування та корекції є вторинними щодо функції нагляду (спостереження), вони базуються на даних, отриманих в результаті нагляду (спостереження) об'єкта, і не завжди в повному наборі присутні у всіх видах моніторингу, в той час як спостереження за станом об'єкта під час його практичної експлуатації завжди входить в коло функцій моніторингу усіх видів.

Отже, цільовою функцією методу криміналістичного моніторингу є забезпечення його результативного функціонування за рахунок своєчасного виявлення та формування інформації для прийняття в подальшому рішень.

Таким чином, на основі аналізу функцій криміналістичного моніторингу зазначимо, що *особливостями криміналістичного моніторингу є*: динамічність об'єкта криміналістичного моніторингу (постійна зміна даних); реалізація криміналістичного моніторингу передбачає постійне спостереження за об'єктом, його вивчення, аналіз та оцінку стану; відбір за певними критеріями та показниками (параметрами); спрямованість системи криміналістичного моніторингу.

Метод криміналістичного моніторингу, як основа дослідження розвитку злочинних процесів і явищ є по суті важливим інструментом боротьби та потребує подальшого дослідження, розробки методик та конкретних практичних напрацювань. Важливо на науковому рівні розробити тактику його застосування під час попередження, запобігання та розслідування кримінальних правопорушень.

Література

1. Загальні положення методу криміналістичного моніторингу. Цільмак О.М. [Електронний ресурс]. Назва з екрана: <https://www.academia.edu/>.

2. Криміналістичний моніторинг в Україні: перспективи становлення та розвитку. Комісарчук Р.В. [Електронний ресурс]. Назва з екрана: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2019/tom_2/16.pdf.

Максимов С. М. ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ НПУ	181
Матієнко Т. В. КОНФЛІКТОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПРАВООХОРОНЦІВ ЯК ЧИННИК ЇХ ПСИХОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	183
Мудрецька Г. В. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СЛІДЧИМ СВОЇХ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ НА ДОСУДОВОМУ СЛІДСТВІ.....	185
Поляков Є. В., Федоряєва К. О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ОТРИМАНОЇ ВНАСЛІДОК КОНФІДЕНЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА.....	186
Проценко О. О. ВЕРИФІКАЦІЯ ІНФОРМАЦІЇ З ДЖЕРЕЛ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	189
Романюк М. М. ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ.....	190
Русавський В. О. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНО- ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ.....	192
Сільницький І. В. ПОВНОВАЖЕННЯ СТОРОНИ ЗАХИСТУ ЩОДО ЗБИРАННЯ ТА ПОДАННЯ ДОКАЗІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	193
Славінська І. В. ПЕРЕВІРКА ВІДОМОСТЕЙ ПРО КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В УМОВАХ ЧИННОГО КПК УКРАЇНИ.....	194
Стерненко Я. М. ХАРАКТЕРОЛОГІЧНІ ОЗНАКИ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ УГРУПОВАНЬ, ЩО ВЧИНЮЮТЬ ЗЛОЧИНИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ З МЕТОЮ СЕКСУАЛЬНОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ.....	196
Тарасенко В. Є. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДОДЕРЖАННЯ СТРОКІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ, В ЯКИХ ПРО ПІДОЗРУ НЕ ПОВІДОМЛЕНО.....	198
Теслюк І. О. ФУНКЦІЇ МЕТОДУ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО МОНІТОРИНГУ	199
Тимощук О. В. ВСТАНОВЛЕННЯ ОБ'ЄКТИВНОЇ ІСТИНИ В ПРОЦЕСІ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ.....	201
Форнальчук І. Л. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ПРОТИДІЇ НАРКОЗЛОЧИННОСТІ ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....	202
Щирська В. С., Бондаренка О. І. ЕЛЕКТРОННЕ ДЕКЛАРУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	204
Щурат Т. Г. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ДОДЕРЖАННЯ ЗАКОННОСТІ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	206

СЕКЦІЯ 6. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА, КРИМІНАЛЬНО- ВИКОНАВЧОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ

Албул С. В. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ЗАСОБИ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОМУ ВПЛИВУ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ.....	208
Андрієшин В. В. ЩОДО ПИТАННЯ СПІВВІДНОШЕННЯ ФУНКЦІЙ ТА ПОВНОВАЖЕНЬ СЛУЖБОВОЇ ОСОБИ, ЯК СПЕЦІАЛЬНОГО СУБ'ЄКТА ЗЛОЧИНУ.....	211
Байдан О. В. ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЗНАНЬ У ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	213